

SEV

Seminar for the new European Sustainability Reporting Standards

Part I

May 2024, ESGRC

ESG – Ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο

Συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή (Paris agreement)

Η Συμφωνία των Παρισίων άρχισε να ισχύει στις 4 Νοεμβρίου 2016, αφού εκπληρώθηκε η προϋπόθεση επικύρωσης από 55 τουλάχιστον χώρες που να αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 55 % των παγκόσμιων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου. Τη συμφωνία έχουν επικυρώσει όλες οι χώρες της ΕΕ.

<https://www.consilium.europa.eu/el/policies/climate-change/paris-agreement/>

Η Συμφωνία των Παρισίων περιλαμβάνει σχέδιο δράσης για τον περιορισμό της υπερθέρμανσης του πλανήτη. Τα κύρια στοιχεία της είναι τα εξής:

- **Μακροπρόθεσμος στόχος** - οι κυβερνήσεις συμφώνησαν να συγκρατήσουν την αύξηση της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη πολύ κάτω από τους 2°C άνω των προβιομηχανικών επιπέδων και να συνεχίσουν τις προσπάθειες να την περιορίσουν στον 1,5°C
- **Συνεισφορές** - πριν και κατά τη Διάσκεψη των Παρισίων, οι χώρες υπέβαλαν ολοκληρωμένα εθνικά σχέδια δράσης για το κλίμα (τις λεγόμενες «εθνικά καθορισμένες συνεισφορές» - ΕΚΣ) με στόχο τη μείωση των εκπομπών τους
- **Φιλοδοξία** - οι κυβερνήσεις συμφώνησαν να κοινοποιούν ανά πενταετία τα σχέδια δράσης τους, κάθε φορά και με πιο φιλόδοξους στόχους
- **Διαφάνεια** - οι χώρες συμφώνησαν να γνωστοποιούν αλλήλως καθώς και στο κοινό την πρόοδό τους ως προς την επίτευξη των στόχων τους, ώστε να υπάρχει διαφάνεια και εποπτεία
- **Αλληλεγγύη** - τα κράτη μέλη της ΕΕ και άλλες ανεπτυγμένες χώρες θα εξακολουθήσουν να παρέχουν χρηματοδότηση για το κλίμα προκειμένου να βοηθήσουν τις αναπτυσσόμενες χώρες να μειώσουν τις εκπομπές αλλά και να θωρακιστούν έναντι των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής

Συμφωνία του Παρισιού: Η πορεία της ΕΕ προς την κλιματική ουδετερότητα

Οι δεσμεύσεις της ΕΕ

Τον Δεκέμβριο του 2015, για πρώτη φορά όλες οι χώρες του κόσμου συμφώνησαν σε μια συλλογική προσπάθεια να:

 διατηρήσουν την υπερθέρμανση του πλανήτη αρκετά κάτω από τους 2°C

 καταπολεμήσουν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής

 μείωση των εκπομπών
 αύξηση των φιλοδοξιών

Η συμφωνία απαιτεί από τα Μέρη να υποβάλλουν εθνικά σχέδια για τη μείωση των εκπομπών και να επανεξετάζουν αυτές τις δεσμεύσεις κάθε 5 χρόνια.

Η ΕΕ συμφώνησε να μειώσει τις εκπομπές κατά τουλάχιστον 55% μέχρι το 2030 (αύξηση σε σχέση με τη δέσμευσή της για 40% το 2014).

Τελικός στόχος της ΕΕ είναι να επιτύχει κλιματική ουδετερότητα ως το 2050. Αυτό συνεπάγεται μετάβαση η οποία θα πρέπει:

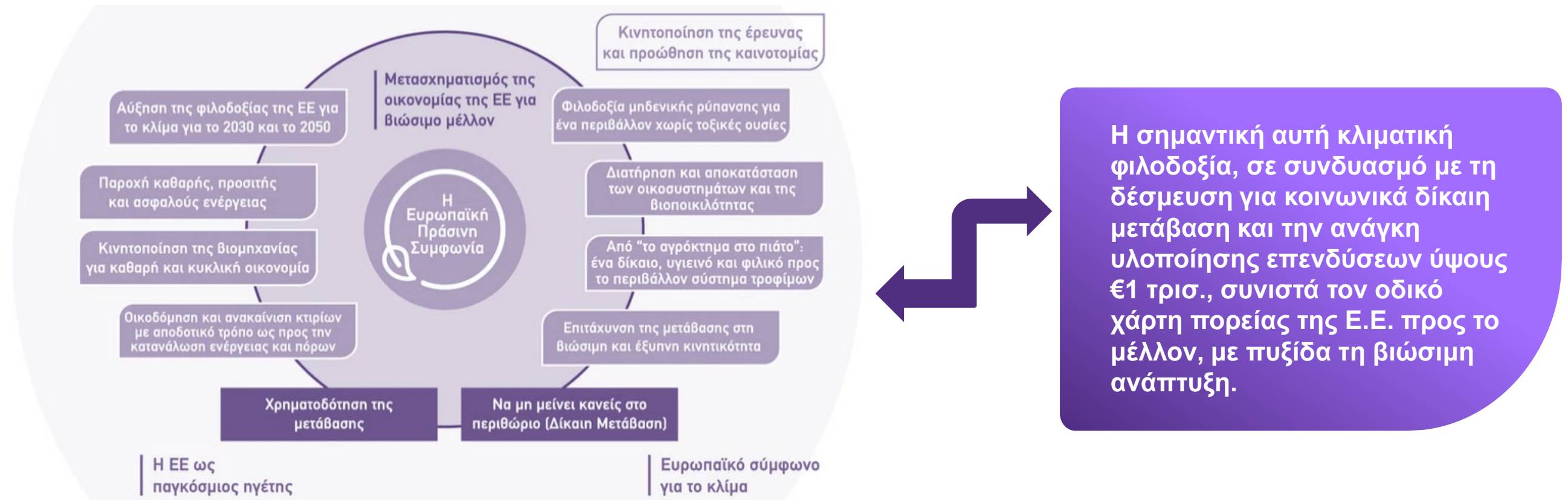
 να απαιτήσει δράση από όλους τους τομείς της οικονομίας

 να είναι κοινωνικά ισορροπημένη και δίκαιη

 να διατηρεί την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ

European Green Deal – Μετουσίωση των στόχων σε δράση

Μέσω της Πράσινης Συμφωνίας η Ευρωπαϊκή Ένωση ανανεώνει τη δέσμευσή της για την επίτευξη των στόχων της Συμφωνίας του Παρισιού και συμβάλλει ουσιαστικά στην υλοποίηση της ατζέντας των Ηνωμένων Εθνών για το 2030 και των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης.

Η αντίδραση της ΕΕ στην κλιματική αλλαγή: Στόχοι και νομοθεσία

Έως το 2017, η ΕΕ είχε ήδη μειώσει τις εκπομπές της κατά σχεδόν 22% σε σύγκριση με το 1990, επιτυγχάνοντας τρία χρόνια νωρίτερα τον στόχο που είχε θέσει για το 2020 όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών.

Τον **Δεκέμβριο του 2020**, δεδομένης της δέσμευσης της ΕΕ να αυξήσει τη φιλοδοξία της για το κλίμα κατά τα οριζόμενα στη συμφωνία του Παρισιού, οι ηγέτες της ΕΕ ενέκριναν δεσμευτικό ενωσιακό στόχο για καθαρή εσωτερική μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030 σε σύγκριση με το 1990 — μια σημαντική αύξηση σε σχέση με τον προηγούμενο στόχο της ΕΕ για μείωση των εκπομπών κατά 40 % έως το 2030.

Τον **Απρίλιο του 2021**, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο κατέληξαν σε προσωρινή συμφωνία σχετικά με το ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα, το οποίο αποσκοπεί στο να κατοχυρωθεί νομοθετικά ο στόχος μείωσης των εκπομπών για το 2030.

Η συμφωνία εγκρίθηκε από τους υπουργούς της ΕΕ τον Ιούνιο του 2021.

Αυτή η αυξημένη φιλοδοξία για το κλίμα θα απαιτήσει τον μετασχηματισμό της βιομηχανίας της ΕΕ, αλλά παράλληλα:

- Θα δώσει ώθηση στη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη
- Θα δημιουργήσει θέσεις εργασίας
- Θα αποφέρει οφέλη ως προς την υγεία και το περιβάλλον στους πολίτες της ΕΕ
- Θα συμβάλει στη μακροπρόθεσμη παγκόσμια ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της ΕΕ χάρη στην προώθηση της καινοτομίας στις πράσινες τεχνολογίες

**Μείωση των εκπομπών αερίων
του θερμοκηπίου κατά
τουλάχιστον 55% έως το 2030**

Πως διαμορφώνεται το νομοθετικό πλαίσιο ESG στην ΕΕ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση υποστηρίζει σθεναρά τη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα έως το 2050, και περισσότερο βιώσιμη και βρίσκεται στην πρώτη γραμμή των προσπαθειών για τη δημιουργία ενός σχετικού νομοθετικού πλαισίου.

Σχετικά με το πλαίσιο ESG, έχουν πρόσφατα ανακοινωθεί οδηγίες και νόμοι από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με στόχο τη δημοσιοποίηση στοιχείων μη-χρηματοοικονομικής φύσεως από τις εταιρείες, με ισχυρά δεδομένα και αναλυτικές γνωστοποιήσεις.

EU Taxonomy Regulation

Κανονισμός που θεσπίζει ένα πανευρωπαϊκό σύστημα ταξινόμησης, που θα παρέχει στις επιχειρήσεις και στους επενδυτές μια κοινή γλώσσα για τον προσδιορισμό των οικονομικών δραστηριοτήτων που θεωρούνται περιβαλλοντικά βιώσιμες.

EU Green Bond Standard

Αποτελεί ένα χρηματοδοτικό εργαλείο για να εξασφαλίσει ότι οι επενδύσεις πληρούν τους στόχους της Ευρώπης για το κλίμα και άλλους μακροπρόθεσμους περιβαλλοντικούς στόχους.

Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)

Στους χρηματοπιστωτικούς και επενδυτικούς οργανισμούς, απαιτείται η διαμόρφωση πολιτικών και η δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με την υιοθέτηση κριτηρίων βιώσιμης ανάπτυξης στις διαδικασίες λήψης επενδυτικών αποφάσεων καθώς και στα χρηματοπιστωτικά προϊόντα που διαθέτουν.

CSRD & EFRAG ESRS

Οι μεγάλες ευρωπαϊκές εταιρείες (εισηγμένες και μη) οφείλουν να δημοσιεύσουν Εκθέσεις με στοιχεία Βιωσιμότητας με βάση τα νέα ευρωπαϊκά πρότυπα αναφοράς EFRAG ESRS.

Χρονοδιάγραμμα εφαρμογής πλαισίου Βιώσιμων Χρημ/κων

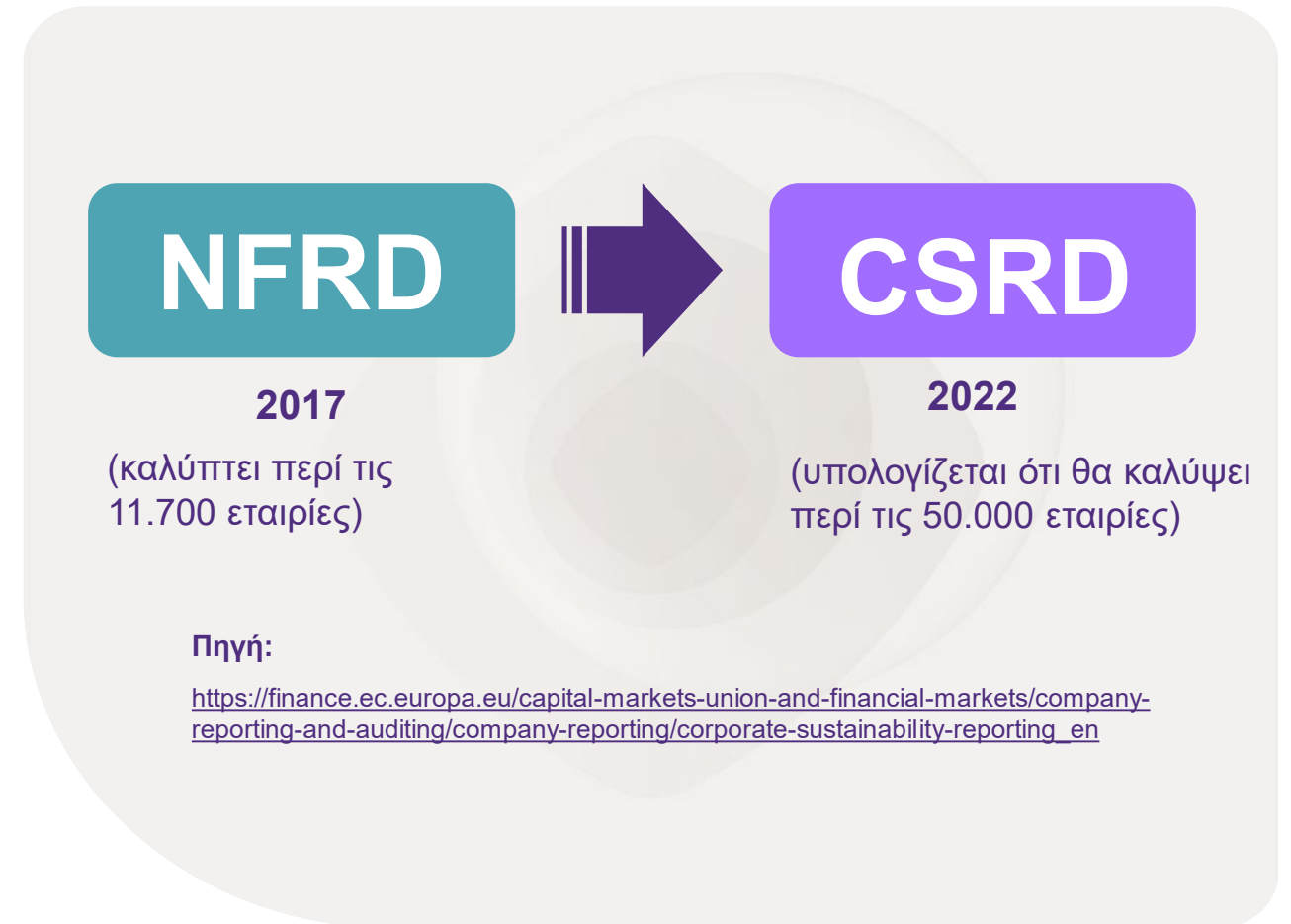

CSRD

Οδηγία (ΕΕ) 2022/2464

Τι είναι η νέα Οδηγία για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας;

- Με την ψήφιση της Οδηγίας CSRD (14 Δεκεμβρίου 2022) έγινε **υποχρεωτική η ετήσια υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας** από τις εταιρίες.
- Η Οδηγία θεσπίζει νέα Ευρωπαϊκά πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας **περιλαμβάνουν το σύνολο των δεικτών** (KPI) που θα πρέπει να δημοσιεύονται από τις εταιρίες στις εκθέσεις τους καθώς και **οδηγίες για τον υπολογισμό και την παρουσίαση** των δεικτών αυτών.
- Η Οδηγία πρέπει να ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο μέχρι τις **6 Ιουλίου 2024**.
- Οι πληροφορίες και δείκτες που θα παρουσιάζονται θα **υπόκεινται σε έλεγχο από εξωτερικούς ελεγκτές** σύμφωνα με σχετικά ελεγκτικά πρότυπα **που θα αναπτυχθούν στη συνέχεια**.
- Αρχικά η υποχρέωση προβλέπει **περιορισμένη διασφάλιση** (limited assurance) με σκοπό να εξελιχθεί στο μέλλον σε εύλογη διασφάλιση (reasonable assurance).

Από πότε ισχύουν τα μέτρα της νέας Οδηγία για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας;

Εκθέσεις 2024

Οικονομικές καταστάσεις χρήσης 2024 (δημοσίευση 2025), για τις μεγάλες εταιρίες δημοσίου ενδιαφέροντος άνω των 500 εργαζομένων

Εκθέσεις 2025

Οικονομικές καταστάσεις χρήσης 2025 (δημοσίευση 2026), για τις υπόλοιπες μεγάλες εταιρίες (εισηγμένες και μη εισηγμένες)

Εκθέσεις 2026

Οικονομικές καταστάσεις χρήσης 2026 (δημοσίευση 2027) για τις μικρομεσαίες εταιρίες δημοσίου ενδιαφέροντος

Εκθέσεις 2028

Οικονομικές καταστάσεις χρήσης 2028 (δημοσίευση 2029) για τις θυγατρικές εταιρίες και τα υποκαταστήματα των οποίων η μητρική εδρεύει εκτός ΕΕ

Κριτήρια καθορισμού του μεγέθους των εταιριών

Κατάταξη Οντοτήτων

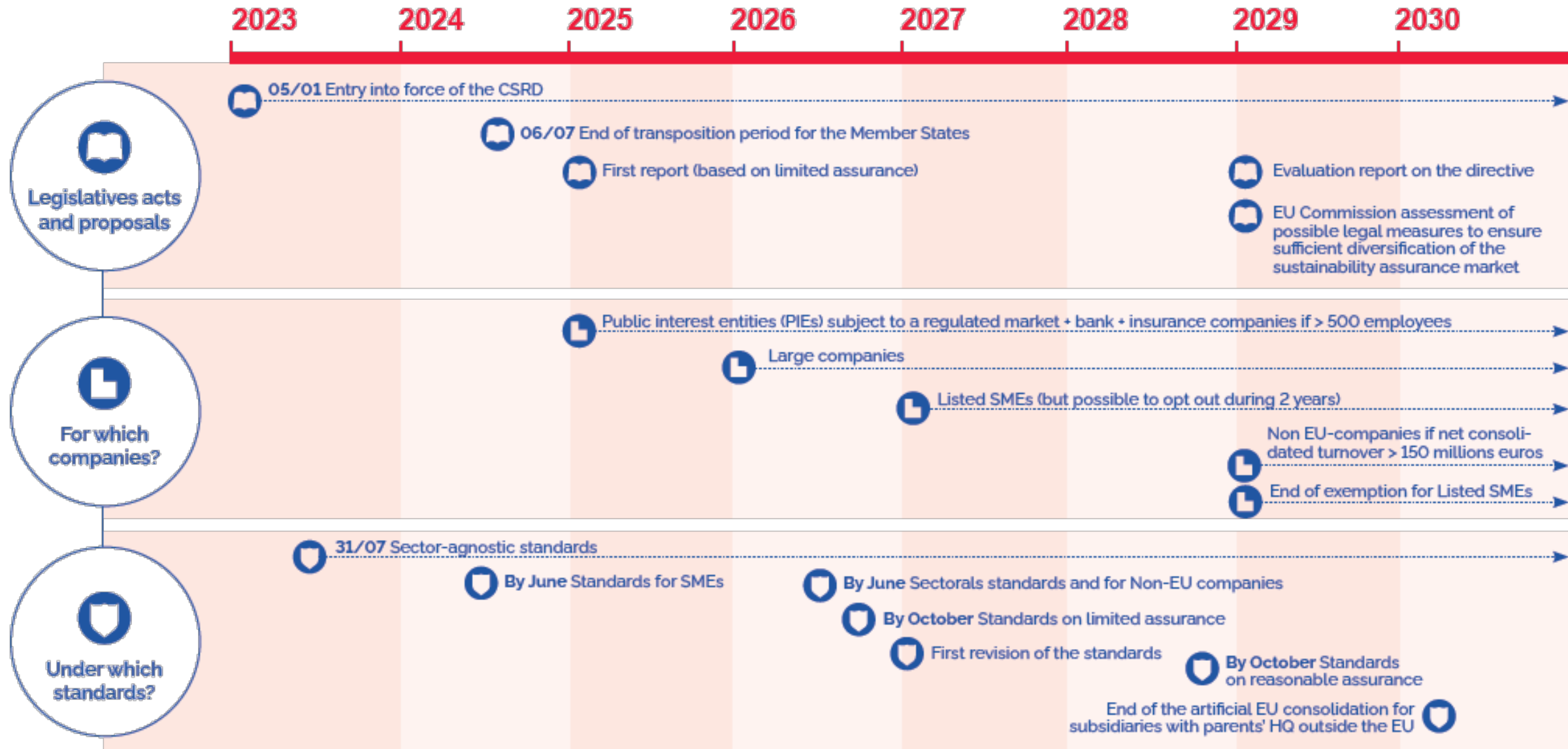
(ισχύουν τουλάχιστον 2 από τα 3 κριτήρια)

	Μεγάλες Οντότητες	Μεσαίες Οντότητες	Μικρές Οντότητες	Πολύ Μικρές Οντότητες
Σύνολο ενεργητικού*	> 20.000.000	4.000.000 - 19.999.999	350.000 - 3.999.999	350.000 <
Καθαρό ύψος κύκλου εργασιών*	> 40.000.000	8.000.000 - 39.999.999	700.000 - 7.999.999	700.000 <
Μέσος όρος απασχολούμενων κατά τη διάρκεια της περιόδου	> 250	50 - 249	10 – 49	10<

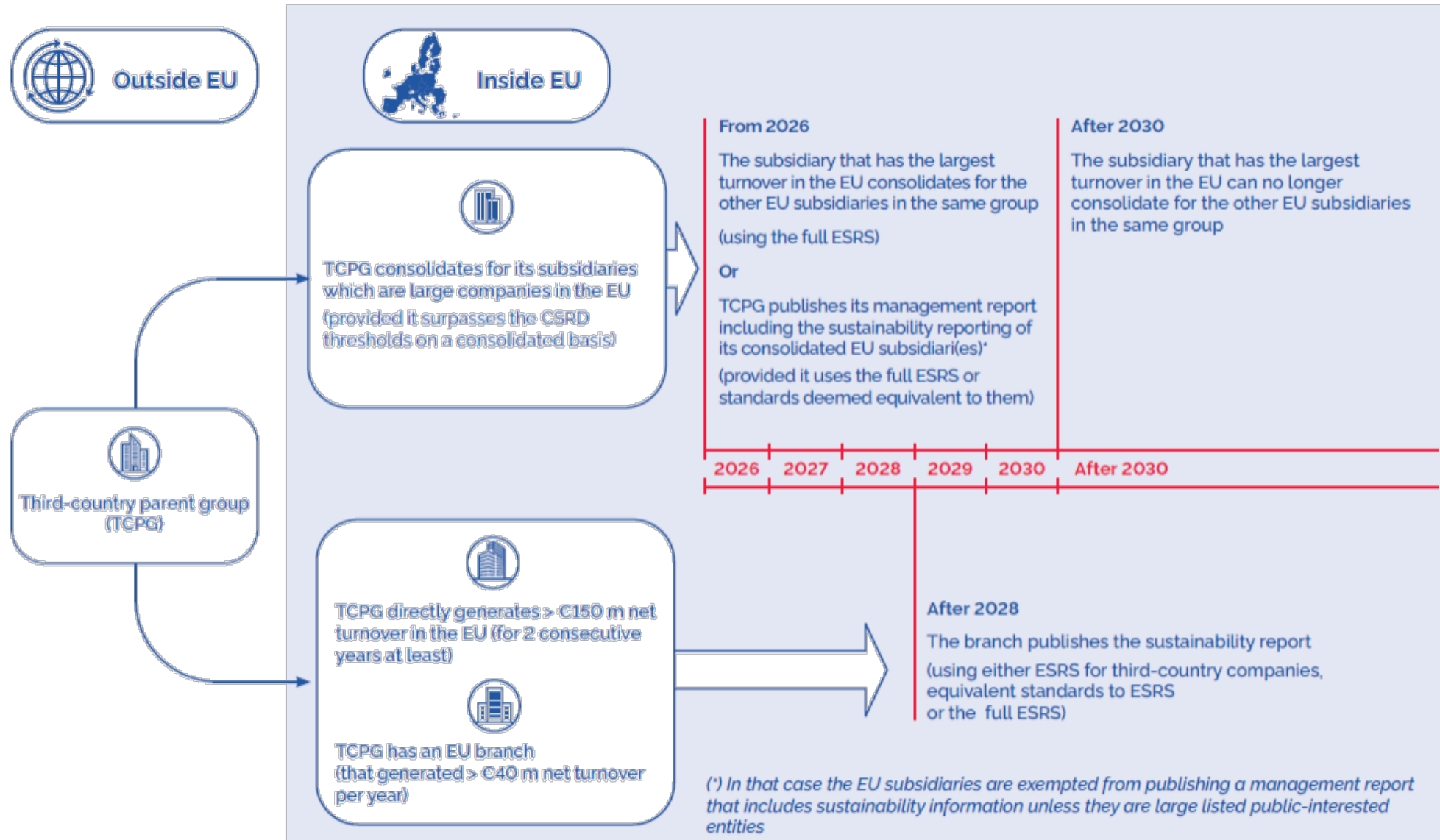

*Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει σχεδιάσει μια πρόταση για αύξηση των ορίων για το Σύνολο ενεργητικού και το Καθαρό ύψος κύκλου εργασιών σε όλες τις κατηγορίες (πλην τις μεγάλες οντότητες) κατά 25%. Η πρόταση αυτή θα επηρεάσει σημαντικά το πεδίο εφαρμογής των Κανονισμών.

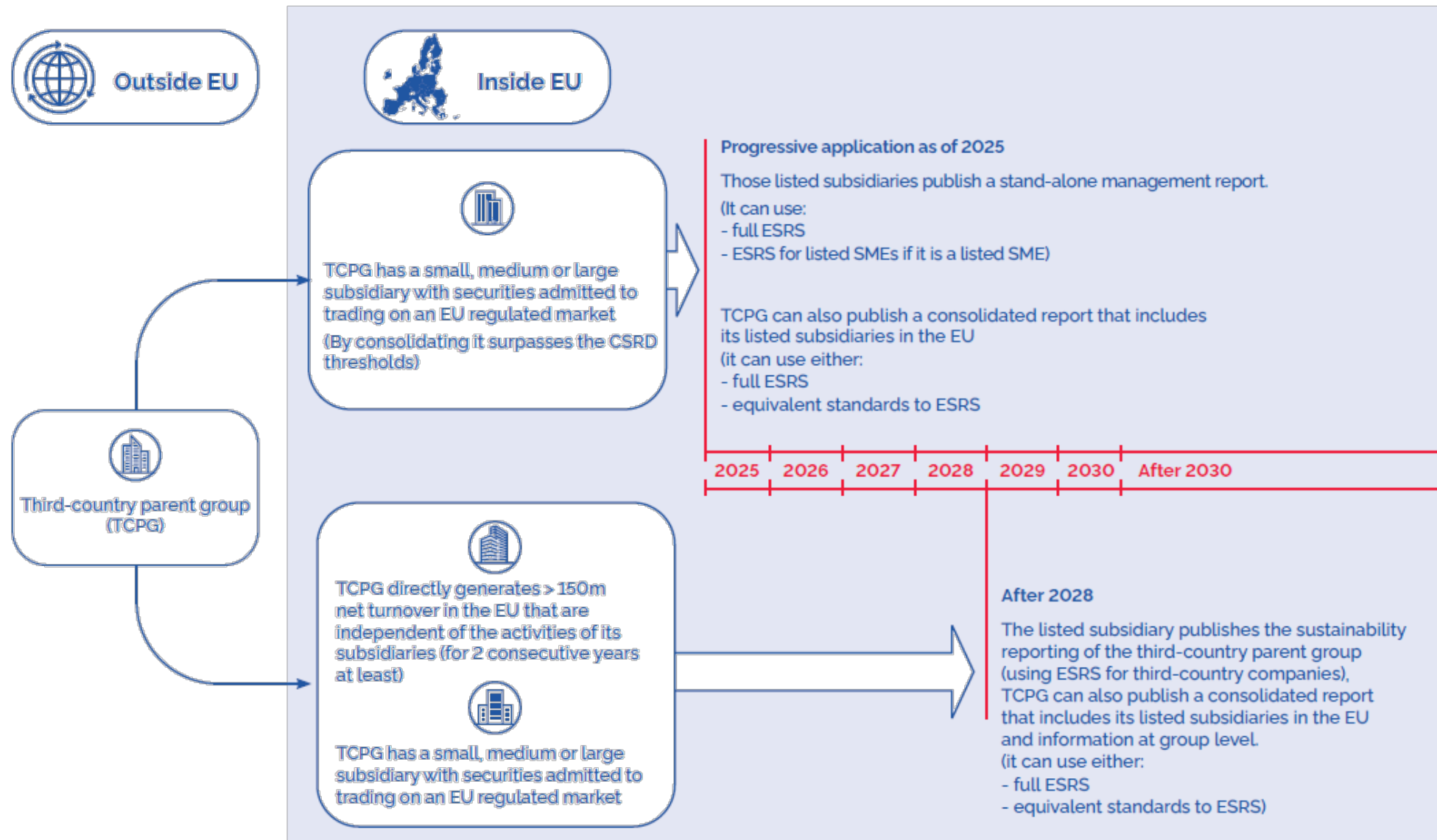
CSRD timeline

Consolidation of a third-country parent group with subsidiaries or branches in the EU

Consolidation of a third-country parent company that has listed subsidiaries in the EU

Κύριες αλλαγές σε σχέση με την NFRD

Εξωτερική διασφάλιση

Σε αντίθεση με την ισχύουσα νομοθεσία, οι πληροφορίες της Έκθεσης Βιωσιμότητας θα πρέπει να **διασφαλίζονται** από εξωτερικό ελεγκτή αρχικά μέσω **περιορισμένης διασφάλισης** με σκοπό την εφαρμογή εύλογης διασφάλισης μελλοντικά.

Σχέδια μετάβασης (Transition plans)

Οι επιχειρήσεις πρέπει να δημοσιεύουν πληροφορίες σχετικά με τους τρόπους και τα μέτρα που λαμβάνουν για την **μετάβαση προς μια βιώσιμη οικονομία** και τον περιορισμό της **υπερθέρμανσης του πλανήτη σε 1,5°C** σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού.

Πρότυπα αναφοράς (Reporting standards)

Αντίθετα από την ισχύουσα υποχρέωση, οι εκθέσεις Βιωσιμότητας των επιχειρήσεων θα βασίζονται πλέον σε **συγκεκριμένα πρότυπα αναφοράς** τα οποία έχουν σχεδιαστεί αποκλειστικά για αυτό το λόγο από το EFRAG.

Θυγατρικές εταιρίες και υποκαταστήματα τρίτων χωρών

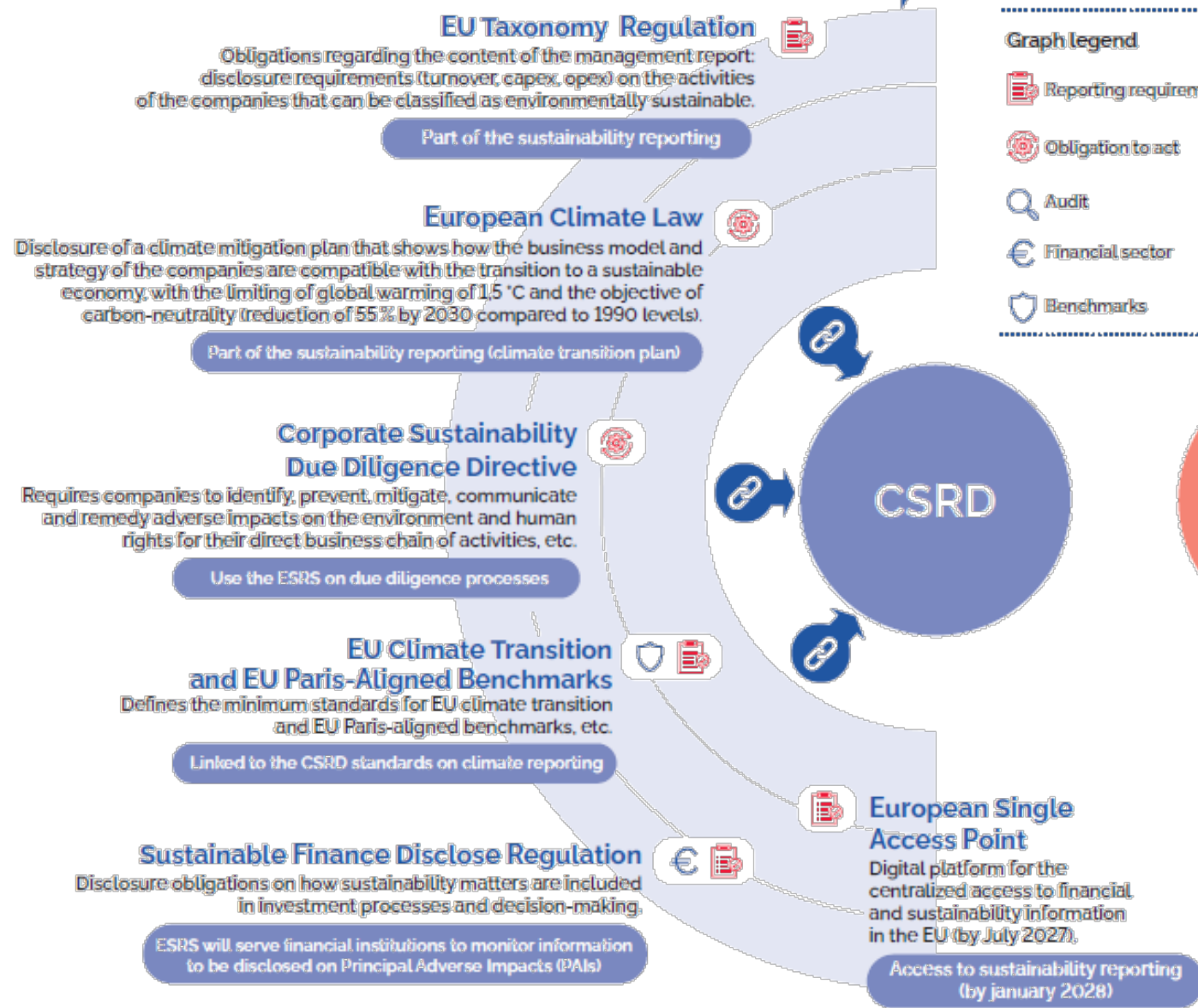
Αν επιχείρηση τρίτης χώρας, σε επίπεδο ομίλου ή ατομικά, πραγματοποιήσει **τζίρο άνω των €150 εκ. στην ΕΕ** για καθένα από τα 2 τελευταία διαδοχικά οικονομικά έτη, τότε η θυγατρική της ή το υποκατάστημά (**τζίρο >€40εκ**) της πρέπει να δημοσιεύει έκθεση Βιωσιμότητας.

NFRD & CSRD comparison

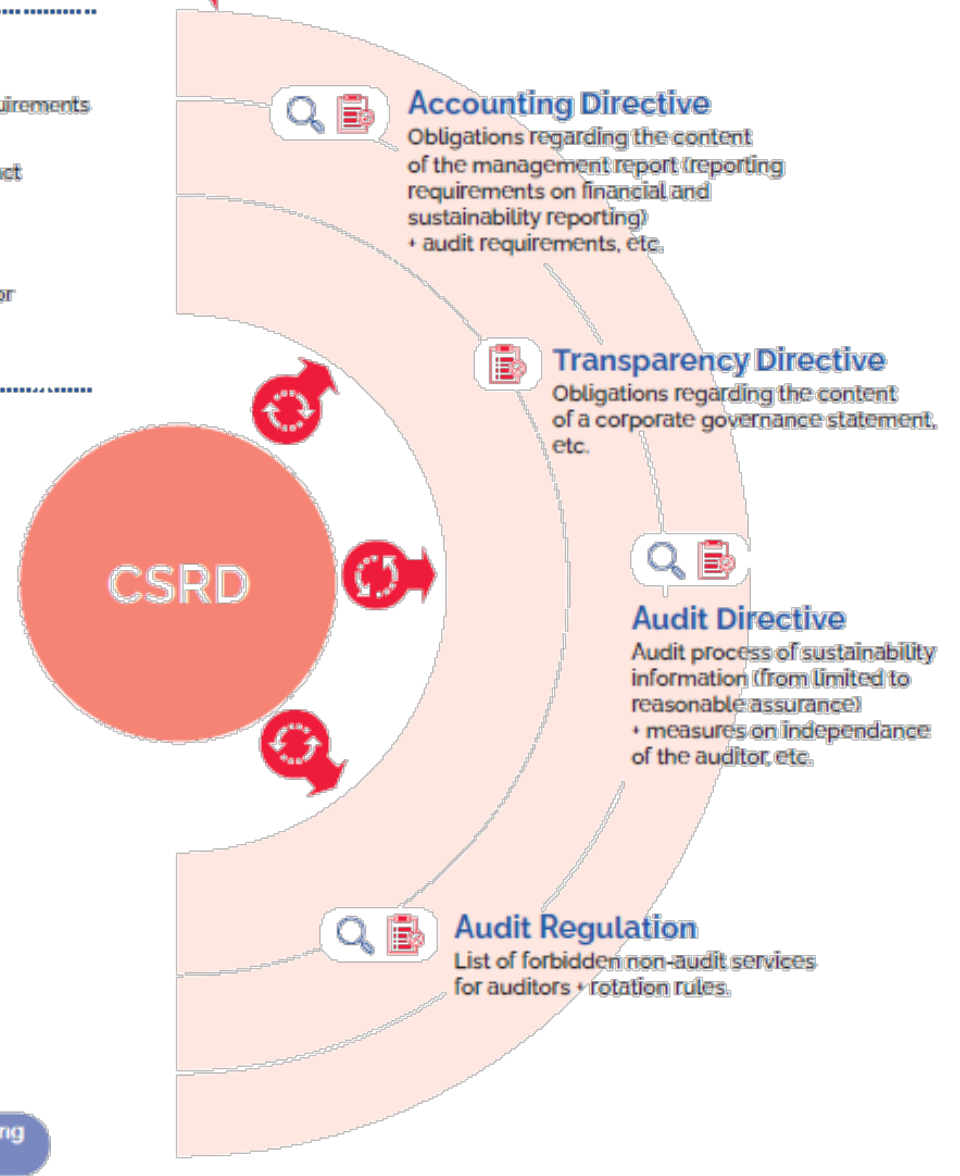
NFRD Non-Financial Reporting Directive							
Affect	When ?	Disclosure requirements	Assesment requirement	Audit requirement	Reporting format	Located reporting	Standards
<p>Approx. 11 700 companies including:</p> <ul style="list-style-type: none"> Large public interest entities (> 500 employees) such as : <ul style="list-style-type: none"> Listed companies Banks and insurance companies, etc. <p>If they exceed some thresholds</p>	2018: first report	<p>Disclose information on:</p> <ol style="list-style-type: none"> Environmental Social and employee matters Respect for human rights Bribery and corruption <p>+ to present general disclosures (business model, due diligence process, etc.)</p>	Double materiality in the NFRD's guidelines (soft law)	On a voluntary basis by Member States	Online reporting / PDF format	In the management report or in a separate non-financial statement	Voluntary disclosure based on international, European or national guidelines
<p>Approx. 42 500 companies including:</p> <ul style="list-style-type: none"> Small, medium and large public interest entities (PIE) Large companies Third-countries companies <p>If they exceed some thresholds</p> <p>Example: Large companies should exceed at least two of the following three criteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> - €25m (balance sheet total); - € 50m net turnover; - 250 employees during the financial year 	<p>2025: first report from large listed companies</p> <p>2026: first report from large companies</p> <p>2027: first report from SMEs which are PIE (with option to opt out to 2029)</p> <p>2029: first report from third-country companies</p>	<p>Disclose information on 10 topics in line with EU standards (ESRS):</p> <ol style="list-style-type: none"> Climate change Pollution Water and marine resources Biodiversity and ecosystems Resource use and circular economy Own workforce Workers in the value chain Affected communities Consumers and end-users Business conduct (business model, value chain, views of stakeholders, due diligence, etc.) <p>+ to present general disclosures</p>	Double materiality in the directive (hard law)	From limited assurance of the reporting (for the first report) to reasonable assurance of the reporting (after the adoption of a standard on it no later than 1 October 2028)	Human-readable format of reporting with structured machine-readable data, compliant with European Single Electronic Format (ESEF), based on online XBRL	Specific section of the management report	Mandatory disclosure based on European Sustainability Reporting Standards (ESRS), including sector-agnostic and sector-specific standards and a robust materiality assessment
CSRD Corporate Sustainability Reporting Directive							

Linked to the CSRD

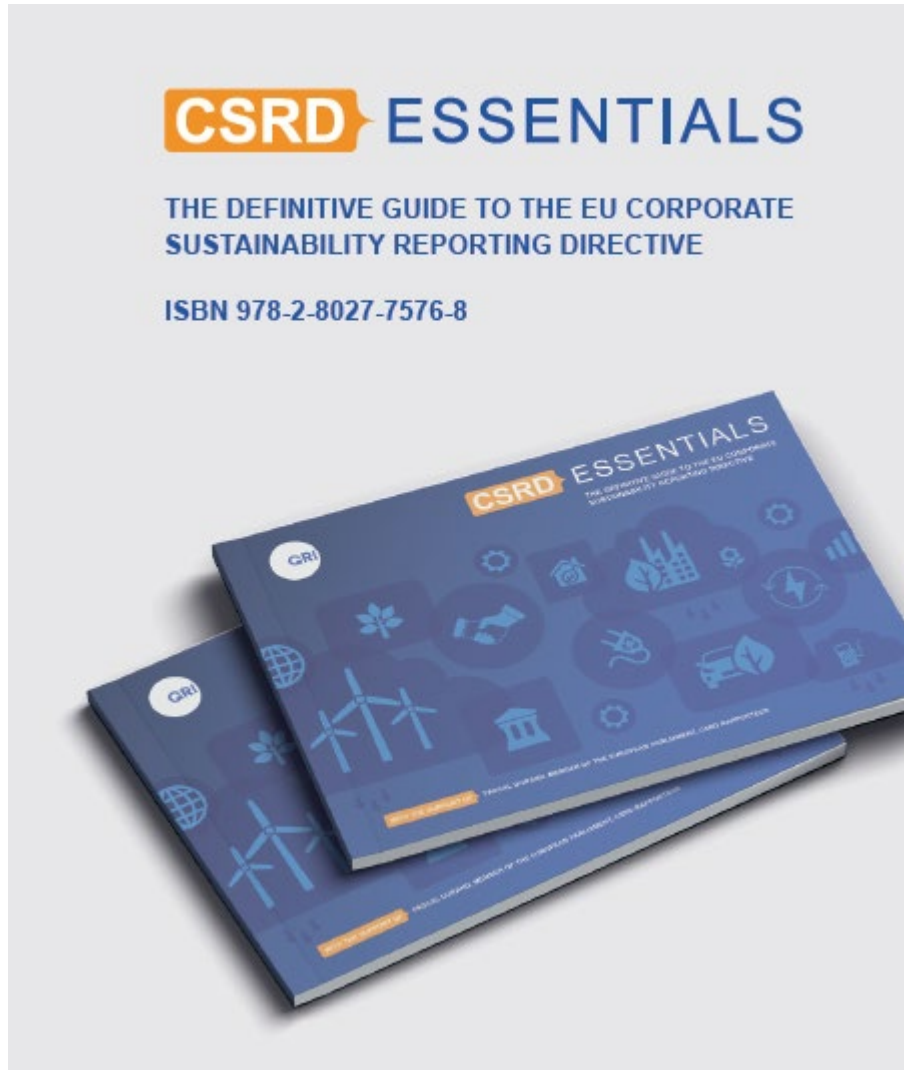
Modified by the CSRD

- Graph legend**
- Reporting requirements
 - Obligation to act
 - Audit
 - Financial sector
 - Benchmarks

CSRD Essentials by GRI & Pascal Durand

OBSERVERS

Griet Cattaert, *UN Global Compact*

Paolo Mazzeo, *EFRAG*

Stefano Matonte, *UN Global Compact*

2025 on the 2024 data	2026 on the 2025 data	2027 on the 2026 data	2028 on the 2027 data	2029 on the 2028 data	Thresholds (m - million)
Large listed companies	Large companies and groups				<ul style="list-style-type: none"> with balance sheet (total) in excess of €25m; and/or net turnover in excess of €50m; with more than 500 employees during the financial year. Exceeding at least two of the following three criteria: <ul style="list-style-type: none"> €25m (balance sheet total); €50m net turnover; 250 employees during the financial year.
Public interest entities (PIEs) other than large listed companies, credit institution and insurances					Pending Member State's applicable rules.
Listed parent companies of a large group	Parent companies of a large group				<ul style="list-style-type: none"> with balance sheet (total) in excess of €25m; and/or net turnover in excess of €50m; with more than 500 employees (consolidated basis) during the financial year. Exceeding at least two of the following three criteria on a consolidated basis: <ul style="list-style-type: none"> €25m (balance sheet total); €50m net turnover; 250 employees (consolidated basis) during the financial year.
		Possibility of an opt-out for 2 years	Listed Small and Medium Enterprises (SMEs)		Do not exceed two of the following three criteria: <ul style="list-style-type: none"> €25m (balance sheet total); €50m net turnover; 250 employees during the financial year. Thresholds of or
			Small, non-complex credit institutions that are listed SMEs or large corporates		Thresholds of or
			Captive insurance or reinsurance companies if they are listed SMEs or large companies		Thresholds of or
			IMPACT REPORTING ONLY	Third-country companies	<ul style="list-style-type: none"> with net consolidated turnover of more than €150m in the EU; and has either a large or listed subsidiary or a European branch with net turnover in excess of €40m.
			EXCLUDED FROM THE SCOPE	Micro-undertaking	Do not exceed two of the following three criteria: <ul style="list-style-type: none"> €450 000 (balance sheet total); €900 000 net turnover; 10 employees during the financial year.

Lefebvre Sarrut's infographic in association with GRI and MEP Pascal Durand, CSRD rapporteur

Pascal Durand is a member OF THE EUROPEAN PARLIAMENT, CSRD RAPPOREUR

Τα νέα Ευρωπαϊκά πρότυπα

ESRS 1, 2

Κύρια σημεία της Έκθεσης Βιωσιμότητας CSRD

Περιγραφή του **επιχειρηματικού μοντέλου** και της **στρατηγικής**:

- i. την ανθεκτικότητα του επιχειρηματικού μοντέλου και της στρατηγικής των εταιρειών έναντι των κινδύνων βιωσιμότητας (*resilience to ESG/sustainability risks*)
- ii. τις ευκαιρίες για τις εταιρείες σε θέματα βιωσιμότητας (*ESG/sustainability opportunities*)
- iii. τα σχέδια (πχ. δράσεις, χρηματοδοτικά σχέδια, επενδυτικά σχέδια, κλπ.) των εταιρειών, για να διασφαλίζεται ότι το επιχειρηματικό μοντέλο και η στρατηγική τους είναι συμβατά με
 - a. τη μετάβαση σε μια βιώσιμη οικονομία
 - b. τον περιορισμό της υπερθέρμανσης του πλανήτη σε 1,5°C σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού
 - c. τον στόχο της επίτευξης κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050
- iv. με ποιο τρόπο το επιχειρηματικό μοντέλο και η στρατηγική λαμβάνουν υπόψη τα συμφέροντα των ενδιαφερόμενων μερών και τις επιπτώσεις σε θέματα βιωσιμότητας
- v. με ποιο τρόπο εφαρμόζεται η στρατηγική για θέματα βιωσιμότητας

Κύρια σημεία της Έκθεσης Βιωσιμότητας CSRD

- Περιγραφή χρονικά προσδιορισμένων στόχων που αφορούν θέματα βιωσιμότητας
- Οι στόχοι (που καθορίζονται από την εταιρεία) περιλαμβάνουν:
 - a. απόλυτους στόχους μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου τουλάχιστον για το 2030 και το 2050,
 - b. περιγραφή της προόδου που έχει σημειωθεί για την επίτευξη τους και
 - c. δήλωση σχετικά με το κατά πόσον οι στόχοι της επιχείρησης που σχετίζονται με περιβαλλοντικούς παράγοντες βασίζονται σε επιστημονικά τεκμηριωμένα στοιχεία (πχ. SBTi)
- Περιγραφή των κυριότερων πραγματικών ή δυνητικών αρνητικών επιπτώσεων που συνδέονται με τις δραστηριότητες της εταιρείας και με την αλυσίδα αξίας της, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών της, των επιχειρηματικών της σχέσεων και της αλυσίδας εφοδιασμού της
- Περιγραφή των μέτρων που λαμβάνονται για τον εντοπισμό και την παρακολούθηση των επιπτώσεων αυτών

Τι περιλαμβάνουν τα Ευρωπαϊκά πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας;

Διαμορφωμένα Drafts

Γενικά Πρότυπα

(εφαρμογή ανεξαρτήτως ουσιαστικού θέματος – **cross-cutting**)

ESRS 1

Γενικές αρχές δημοσίευσης

ESRS 2

Γενικές πληροφορίες, στρατηγική, διακυβέρνηση και μελέτη ουσιαστικότητας

Θεματικά Πρότυπα

(εφαρμογή ανεξαρτήτως τομέα δραστηριότητας – **sector agnostic**)

Περιβάλλον

- ESRS E1 – Κλιματική Αλλαγή
- ESRS E2 – Ρύπανση
- ESRS E3 – Υδάτινοι και θαλάσσιοι πόροι
- ESRS E4 – Βιοποικιλότητα και οικοσυστήματα
- ESRS E5 – Κατανάλωση πόρων και κυκλική οικονομία

Κοινωνία

- ESRS S1 – Εργαζόμενοι εταιρίας
- ESRS S2 – Εργαζόμενοι αλυσίδας αξίας
- ESRS S3 – Κοινότητες που επηρεάζονται
- ESRS S4 – Καταναλωτές και τελικοί χρήστες

Διακυβέρνηση

- ESRS G1 – Επιχειρηματικότητα (Business conduct)

Υπό Διαμόρφωση

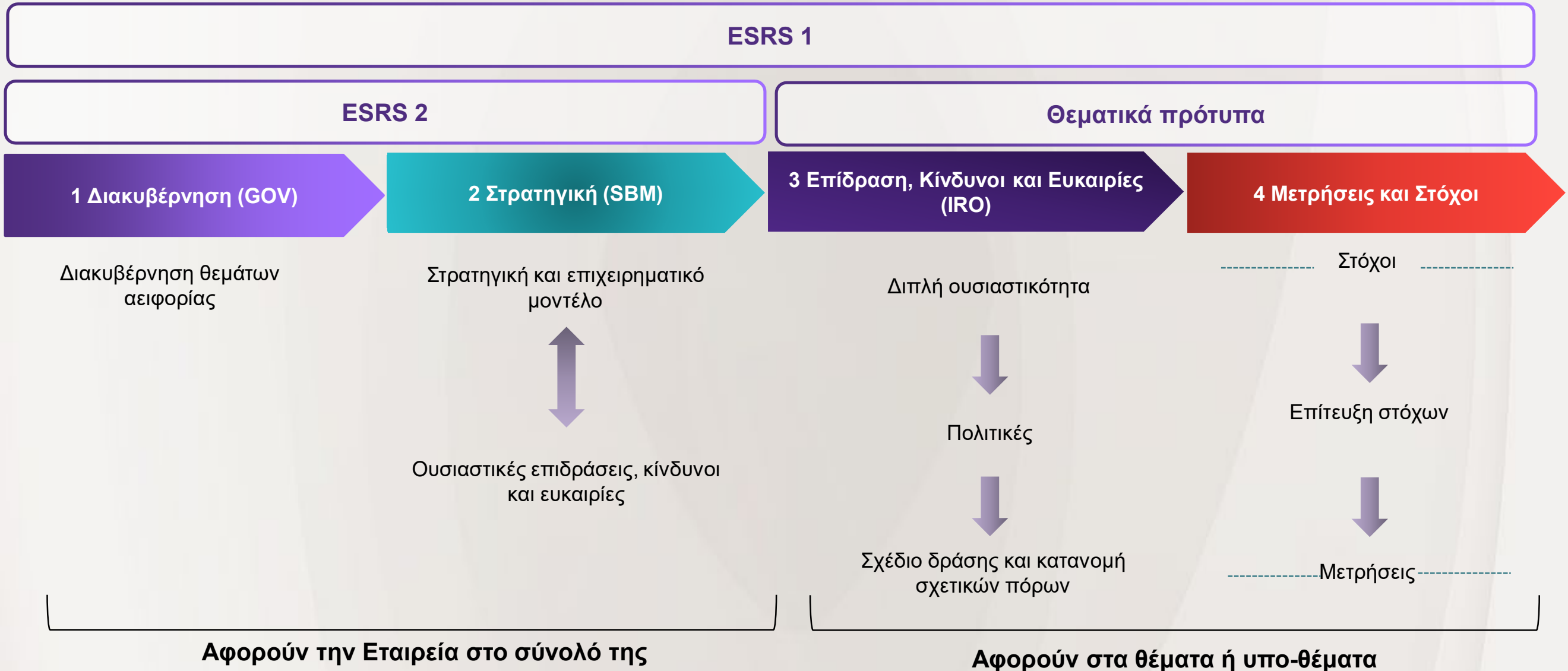
Πρότυπα ανά Τομέα Δραστηριότητας

(πχ. Βιομηχανική παραγωγή, Εξόρυξη, Γεωργία, κλπ.)

Πρότυπα μικρομεσαίων εταιριών

(απλουστευμένη μορφή)

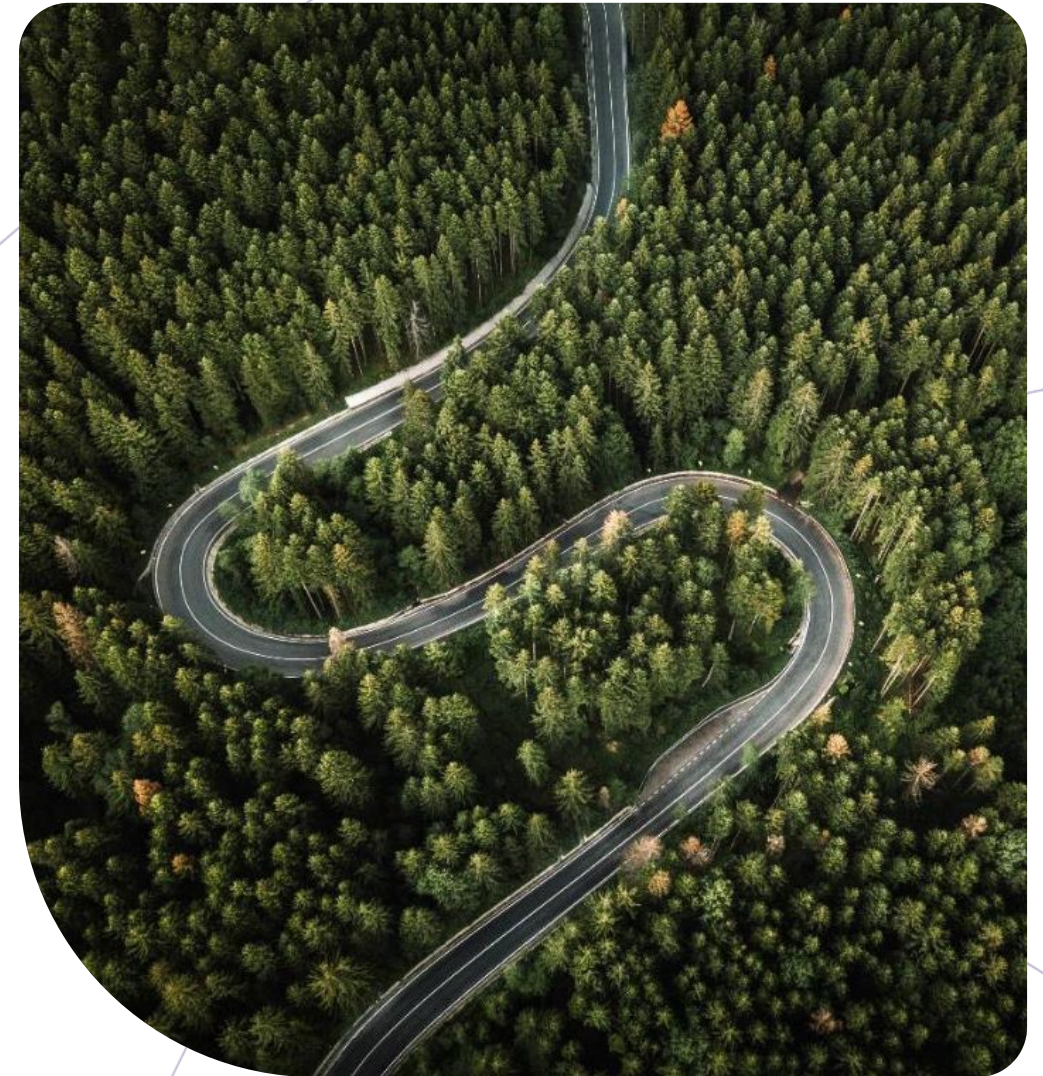
Τι περιλαμβάνουν τα Ευρωπαϊκά πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας;

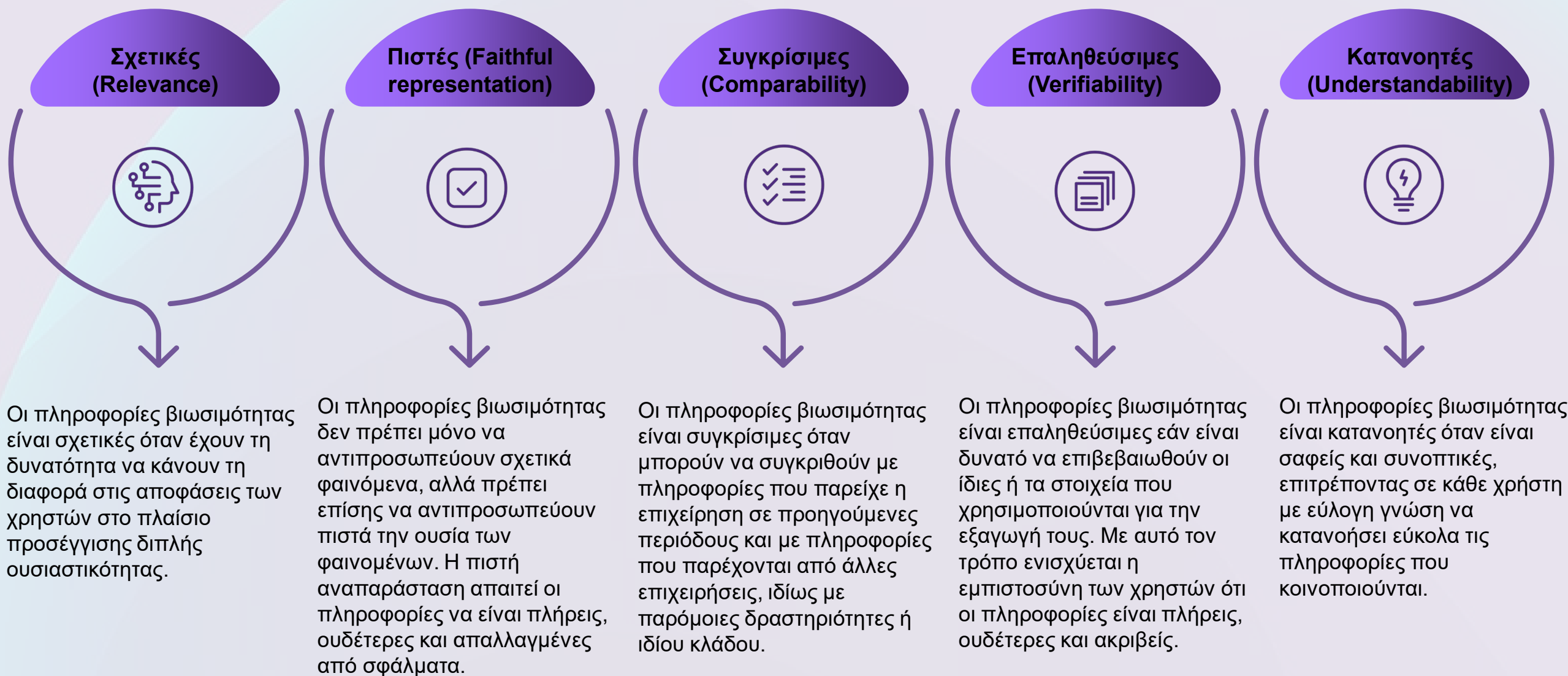
Πρότυπα ανά Τομέα Δραστηριότητας

40 Τομείς Δραστηριότητας χωρισμένοι σε 14 Ομάδες:

1. Γεωργία (Καλλιέργειες, Δασοκομία)
2. Κατασκευές
3. Ενέργεια (Παραγωγή ενέργειας, Ύδρευση – Αποχέτευση)
4. Ψυχαγωγία (Καζίνο, Αναψυχή)
5. Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (Χρημα/κες αγορές, Τραπεζική, Ασφάλειες)
6. Υπηρεσίες υγείας
7. Φιλοξενία (Εστίαση, Διαμονή)
8. Βιομηχανία (Αεροναυπηγική & Άμυνα, Αυτοκινητοβιομηχανία, Χημικά, Ηλεκτρονικά, Επεξεργασία Μετάλλου, Πετρέλαιο, Καπνοβιομηχανία, Υφάσματα & Ένδυση, κλπ.)
9. Εξόρυξη (Κάρβουνο, Πετρέλαιο, Γενικά)
10. Ακίνητη περιουσία
11. Υπηρεσίες (Διαφήμιση, Εκπαίδευση, Επαγγελματικές & Εμπορικές υπηρεσίες)
12. Τεχνολογία (Μέσα & Επικοινωνία, Λογισμικό & IT)
13. Μεταφορές
14. Χονδρική & Λιανική

ESRS 1 – Βασικά χαρακτηριστικά πληροφοριών

ESRS 1 – Βασικές αρχές έκθεσης βιωσιμότητας

Διπλή ουσιαστικότητα (double materiality) στην αναγνώριση των θεμάτων

1. Impact materiality – Εστιάζει στα ενδιαφερόμενα μέρη. Οι σημαντικές επιδράσεις της εταιρίας στην κοινωνία και το περιβάλλον και οι σημαντικές επιδράσεις των κινδύνων βιωσιμότητας στην εταιρία
2. Financial materiality – Εστιάζει στους επενδυτές. Οι παράγοντες που μπορούν να δημιουργήσουν οικονομικούς κινδύνους για την πορεία της εταιρίας και τους επενδυτές της

Δέουσα επιμέλεια (due diligence) στη διαχείριση των θεμάτων

1. Ενσωμάτωση πρακτικών δέουσας επιμέλειας στη λειτουργία και τη στρατηγική της εταιρίας
2. Συμπερίληψη των ενδιαφερομένων μερών στην αναγνώριση των επιδράσεων της εταιρίας
3. Αναγνώριση και διαχείριση αρνητικών επιδράσεων στην κοινωνία και το περιβάλλον
4. Μέτρα για την αντιμετώπιση των αρνητικών επιδράσεων
5. Παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων

ESRS 1 – Βασικές αρχές έκθεσης βιωσιμότητας

Αλυσίδα αξίας (value chain) της εταιρίας

1. Επεκτείνεται το πεδίο πληροφόρησης της εταιρίας
2. Δίνεται σημασία στις ειδικές συνθήκες λειτουργίας της εταιρίας

Χρονικός ορίζοντας (time horizon) της πληροφορίας

1. Τα δεδομένα αφορούν την ίδια χρονική περίοδο με τα δεδομένα των οικονομικών καταστάσεων
2. Εισάγονται οι έννοιες «βραχυπρόθεσμα» (περίοδος αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων), «μεσοπρόθεσμα» (έως 5 έτη) και «μακροπρόθεσμα» (άνω των 5 ετών)

Η δομή της έκθεσης βιωσιμότητας βάσει των νέων προτύπων

Οι εκθέσεις βιωσιμότητας αναμένεται να χωρίζονται σε 4 διακριτά μέρη:

1. Γενικές πληροφορίες

- ESRS 2
- Συγκεκριμένοι δείκτες από τα θεματικά πρότυπα
- Επιπλέον δείκτες από πρότυπα ανά δραστηριότητα

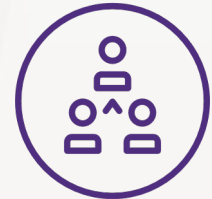
2. Περιβαλλοντικές πληροφορίες

- Ταξινόμια ΕΕ
(διακριτά από τις υπόλοιπες πληροφορίες)
- ESRS E1
- ESRS E2
- ESRS E3
- ESRS E4
- ESRS E5

3. Κοινωνικές πληροφορίες

- ESRS S1
- ESRS S2
- ESRS S3
- ESRS S4

4. Πληροφορίες διακυβέρνησης

- ESRS G1

ESRS 2 – Βασικοί δείκτες για όλες τις εταιρίες

Οι βασικοί δείκτες του ESRS 2 που αφορούν όλες τις εταιρίες χωρίζονται σε 4 κατηγορίες ως ακολούθως:

Διακυβέρνηση (Governance)

Ο ρόλος των διοικητικών οργάνων στη διαχείριση των θεμάτων βιωσιμότητας, η πληροφόρησή τους σχετικά με αυτά τα θέματα, η ενσωμάτωση κινήτρων βιωσιμότητας για τα στελέχη, οι διαδικασίες δέουσας επιμέλειας σε θέματα βιωσιμότητας κλπ.

Στρατηγική (Strategy)

Η θέση της εταιρίας στην αγορά, το επιχειρηματικό της μοντέλο, η στρατηγική της και η ευρύτερη αλυσίδα αξίας της, ο τρόπος που λαμβάνει υπόψη τα ενδιαφερόμενα μέρη της στη στρατηγική και το επιχειρηματικό της μοντέλο, κλπ.

Διαχείριση επιδράσεων, κινδύνων και ευκαιριών (Impact, risk and opportunity management)

Η διαδικασία Μελέτης Ουσιαστικότητας, οι δείκτες που δημοσιεύονται και τυχόν ελλείψεις, οι πολιτικές και τα μέτρα που ρυθμίζουν/αντιμετωπίζουν τα ουσιαστικά θέματα.

Δεδομένα και στόχοι (Metrics and targets)

Δείκτες για την παρακολούθηση των ουσιαστικών θεμάτων, παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας πολιτικών και μέτρων για την αντιμετώπιση των θεμάτων αυτών.

Για τα θέματα που δεν καλύπτονται από κάποιο πρότυπο, η εταιρία είναι υποχρεωμένη να δημοσιεύσει δικούς της δείκτες/στοιχεία προκειμένου να γίνει κατανοητή η επίδρασή της.

ESRS 2 – Βασικοί δείκτες για όλες τις εταιρίες

Οι βασικοί δείκτες των θεματικών προτύπων που αφορούν όλες τις εταιρίες είναι οι ακόλουθοι:

Αναφορικά με την Κλιματική Αλλαγή, η εταιρία περιγράφει:

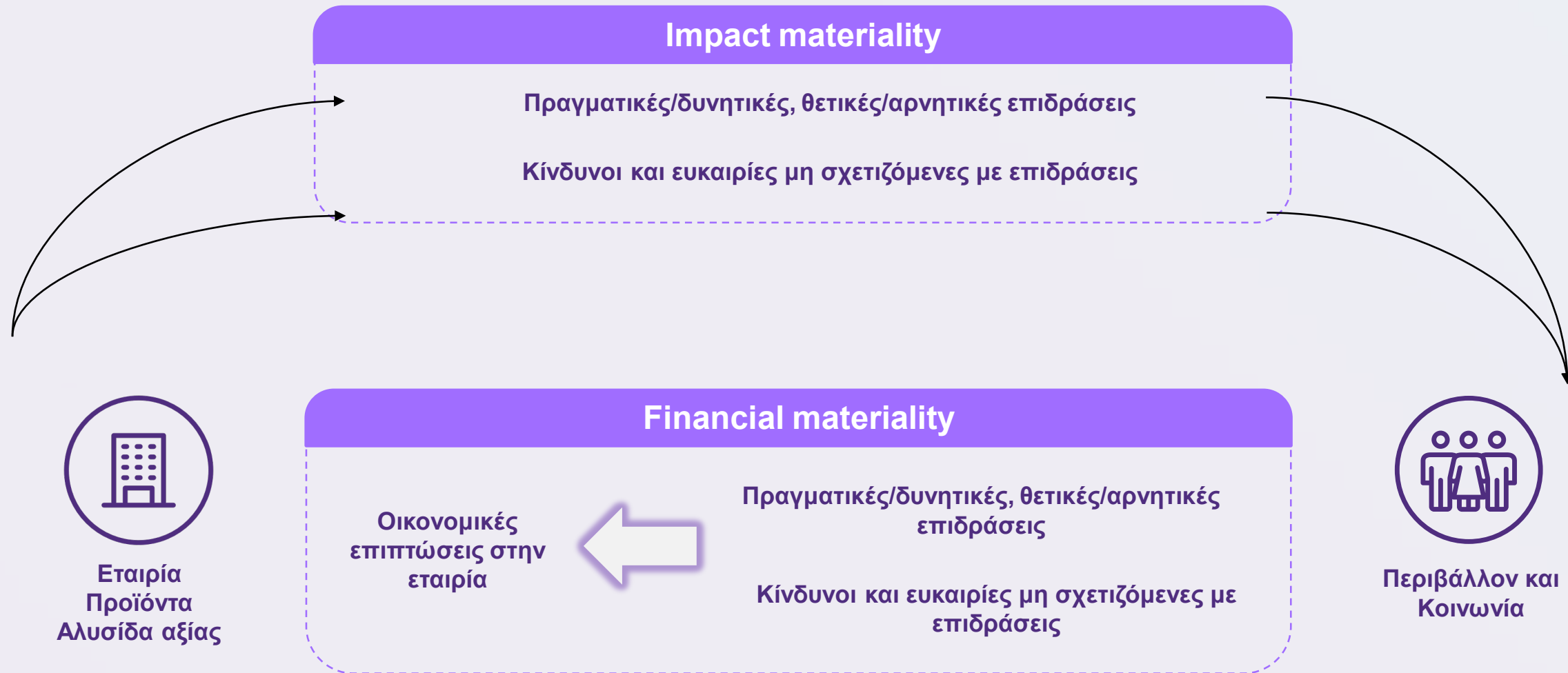
1. τη συμβατότητα των στόχων με το σενάριο των 1,5°C και τη συμφωνία του Παρισίου
2. τους «μοχλούς» απανθρακοποίησης και σχετικές δράσεις
3. τις επενδύσεις για υλοποίηση του Σχεδίου μετάβασης
4. τις δυνητικές «κλειδωμένες» εκπομπές από δραστηριότητες και προϊόντα
5. το CapEx plan για ευθυγράμμιση με την Ταξινόμια ΕΕ (αν υπάρχει)
6. το CapEx που χρηματοδότησε δραστηριότητες άνθρακα/πετρελαίου/αερίου
7. πιθανό αποκλεισμό από EU Paris-aligned Benchmarks
8. πως ενσωματώνεται/ ευθυγραμμίζεται το σχέδιο μετάβασης με την εταιρική στρατηγική και τον οικονομικό σχεδιασμό
9. αν το Σχέδιο έχει εγκριθεί από τα διοικητικά όργανα
10. τη διαδικασία υλοποίησης του Σχεδίου

Επιπλέον, περιγραφή της διαδικασίας αναγνώρισης ουσιαστικών επιπτώσεων, κινδύνων και ευκαιριών από τα ακόλουθα θέματα:

- Ρύπανση,
- Υδάτινοι & θαλάσσιοι πόροι,
- Βιοποικιλότητα & οικοσυστήματα,
- Κατανάλωση πόρων & κυκλική οικονομία και
- Επιχειρηματικότητα (Business conduct)

Διπλή ουσιαστικότητα – Double materiality

Πως λειτουργεί η Διπλή Ουσιαστικότητα

Πως λειτουργεί η Διπλή Ουσιαστικότητα

Ένα ζήτημα είναι ουσιαστικό όταν προκύπτει από την αξιολόγηση της ουσιαστικότητας επιδράσεων, της χρηματοοικονομικής ουσιαστικότητας ή και των δυο.

Ουσιαστικότητα επιδράσεων (Impact materiality)

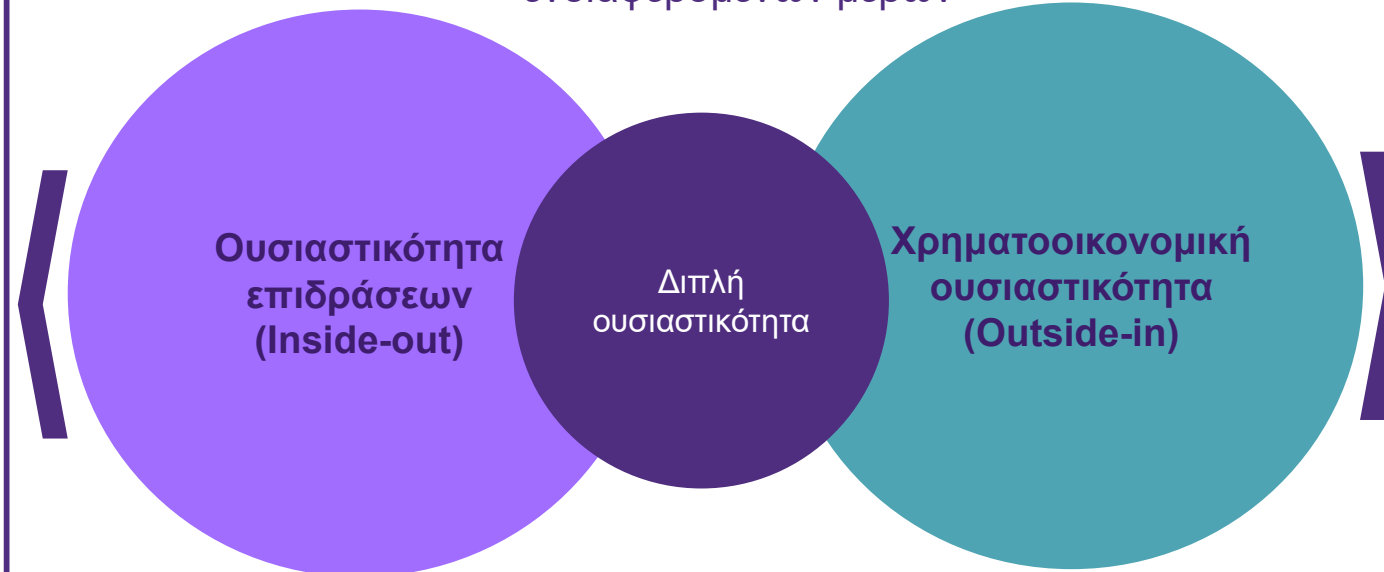
Πραγματικές ή δυνητικές επιδράσεις

Ένα ζήτημα είναι ουσιαστικό όταν αφορά στις υλικές πραγματικές ή δυνητικές, θετικές ή αρνητικές επιπτώσεις που έχει ο οργανισμός μέσω της δραστηριότητάς του, στους ανθρώπους ή στο περιβάλλον, βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα.

Περιλαμβάνει επιδράσεις που προκαλούνται από τον οργανισμό και επιδράσεις που συνδέονται άμεσα με τις λειτουργίες, τα προϊόντα και τις υπηρεσίες του οργανισμού, μέσω των επιχειρηματικών της σχέσεων.

Παράδειγμα: Εκπομπές GHG

Πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλες οι επιδράσεις στις ομάδες ενδιαφερομένων μερών

Χρηματοοικονομική ουσιαστικότητα (financial materiality)

Αναμενόμενες μελλοντικές επιδράσεις

Ένα ζήτημα είναι ουσιαστικό εάν προκαλεί ή μπορεί να προκαλέσει σημαντικές οικονομικές επιπτώσεις στον οργανισμό. Αυτό συμβαίνει όταν δημιουργεί ή μπορεί να δημιουργήσει κινδύνους ή ευκαιρίες που έχουν σημαντική επίδραση (ή είναι πιθανό να έχουν σημαντική επίδραση) στις ταμειακές ροές, την οικονομική ανάπτυξη, την απόδοση, τη θέση, το κόστος κεφαλαίου ή την πρόσβαση στη χρηματοδότηση, βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα, ή μακροπρόθεσμα.

Παράδειγμα: Εκτίμηση της επίδρασης των εκπομπών GHG στις μελλοντικές ταμειακές ροές της επιχείρησης, όπως η επίδραση των μηχανισμών τιμολόγησης του άνθρακα

Δέουσα Επιμέλεια – Due Diligence

Δέουσα Επιμέλεια

Αλυσίδα αξίας – Value chain

Αλυσίδα αξίας – Value chain

Όρια εκθέσεων
βιωσιμότητας

Όρια οικονομικών
καταστάσεων

Προσθήκη της αλυσίδας αξίας

Προσέγγιση ουσιαστικότητας στην αλυσίδα αξίας: πληροφορίες σχετικά με τις ουσιώδεις επιπτώσεις, τους κινδύνους και τις ευκαιρίες που συνδέονται με τον οργανισμό μέσω των άμεσων και έμμεσων επιχειρηματικών σχέσεων στην αλυσίδα αξίας → ποιοτικές πληροφορίες για την κατανόηση των IROs

Η πλειοψηφία των δεικτών μέτρησης της επίδοσης αφορούν το επίπεδο “own operation”: εκτός από το ESRS 1 – Κλιματική Αλλαγή → Εκπομπές Scope 3 GHG

Αλυσίδα αξίας – Value chain

Σύμφωνα με την παράγραφο 63 του ESRS 1:

Το εύρος των πληροφοριών σχετικά με τον οργανισμό επεκτείνεται ώστε να περιλαμβάνονται στοιχεία σχετικά με τις ουσιώδεις επιδράσεις, τους κινδύνους και τις ευκαιρίες που συνδέονται με τις δραστηριότητες του οργανισμού, μέσω των άμεσων και έμμεσων επιχειρηματικών σχέσεων του στην ανάντη και/ή κατόντη αλυσίδα αξίας («πληροφορίες για την αλυσίδα αξίας»). Στα στοιχεία αυτά, οι οργανισμοί θα πρέπει να συμπεριλαμβάνουν αναφορά στις σημαντικές επιπτώσεις, κινδύνους και ευκαιρίες που συνδέονται με αλυσίδα αξίας:

(α) σε συνέχεια της διαδικασίας δέουσας επιμέλειας και της αξιολόγησης της ουσιαστικότητας· και

(β) σε συμφωνία με τυχόν ειδικές απαιτήσεις που σχετίζονται με την αλυσίδα αξίας σε άλλα σημεία των ESRS.

Όταν συγγενείς εταιρείες ή κοινοπραξίες, λογιστικοποιημένες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης ή αναλογικά ενοποιημένες στις οικονομικές καταστάσεις, αποτελούν μέρος της αλυσίδας αξίας του οργανισμού, για παράδειγμα ως προμηθευτές, ο οργανισμός θα πρέπει να περιλαμβάνει πληροφορίες που σχετίζονται με αυτές τις εταιρείες ή κοινοπραξίες σύμφωνα με την παράγραφο 63.

Στην περίπτωση αυτή, κατά τον προσδιορισμό των επιπτώσεων, τα δεδομένα της συγγενούς εταιρείας ή της κοινοπραξίας δεν περιορίζονται στο μερίδιο της καθαρής θέσης, αλλά λαμβάνονται υπόψη με βάση τις επιπτώσεις που συνδέονται με τα προϊόντα και τις υπηρεσίες του οργανισμού, μέσω αυτών των επιχειρηματικών σχέσεων.

Χρονικός ορίζοντας – Time horizon

Χρονικός ορίζοντας

Περίοδος αναφοράς (Reporting period)

Η περίοδος αναφοράς θα πρέπει να είναι ίδια με αυτή των οικονομικών καταστάσεων.

Σύνδεση παρελθόντος, παρόντος και μέλλοντος (linking past, present and future)

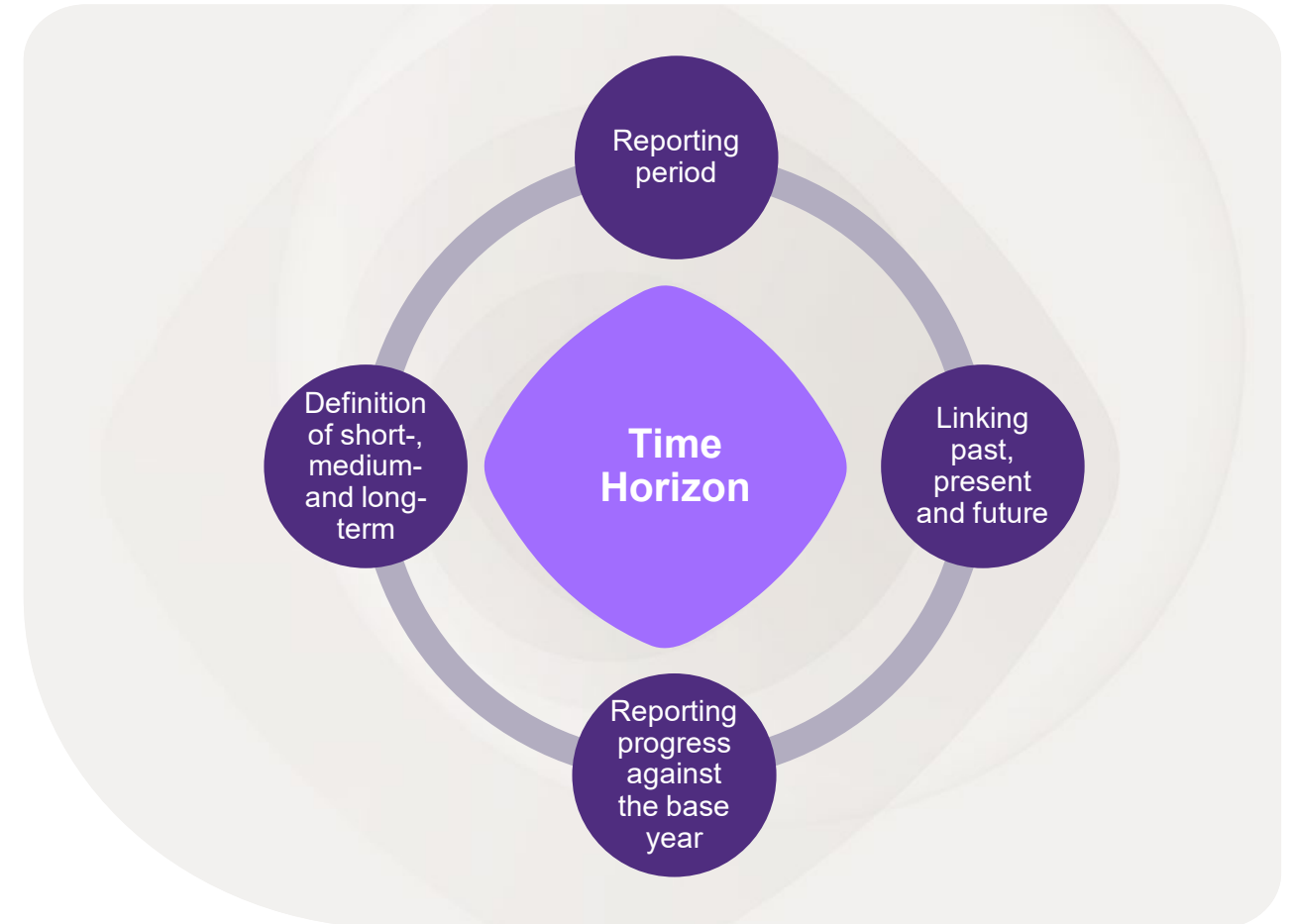
Οι οργανισμοί θα πρέπει να συνδέουν ιστορικά, αλλά και μελλοντικά στοιχεία για την καλύτερη κατανόηση του περιεχόμενου της έκθεσης και της δραστηριότητας των εταιρειών.

Αναφορά προόδου σε σχέση με το έτος βάσης (Reporting progress against the base year)

Θα πρέπει να γίνεται σαφές το έτος βάσης αναφοράς για το οποίο υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες και με την οποία μπορούν να συγκριθούν μελλοντικές πληροφορίες με την πάροδο του χρόνου.

Ορισμός βραχυπρόθεσμου, μεσοπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου χρονικού ορίζοντα (Definition of short-, medium- and long-term for reporting purposes)

- (a) Βραχυπρόθεσμος ορίζοντας: περίοδος αναφοράς ίδια με των οικονομικών καταστάσεων.
- (b) Μεσοπρόθεσμος ορίζοντας: από το έτος αναφοράς έως και 5 έτη
- (c) Μακροπρόθεσμος ορίζοντας: Αναφορά σε πάνω από 5 έτη

Εξωτερική διασφάλιση στοιχείων

Η επαλήθευση / διασφάλιση των στοιχείων της Έκθεσης – Βασικά σημεία

Όπως ορίζεται στην **παράγραφο 60 της CSRD**, όλες οι εταιρείες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της απαιτείται να **επιδιώκουν περιορισμένη διασφάλιση** σχετικά με τη «συμμόρφωση των εκθέσεων βιωσιμότητας με τα πρότυπα αναφοράς βιωσιμότητας [της ΕΕ], τη διαδικασία που πραγματοποιείται από τον οργανισμό για τον προσδιορισμό των πληροφοριών που αναφέρονται στα πρότυπα αναφοράς βιωσιμότητας και τη συμμόρφωση με την απαίτηση για [ηλεκτρονική επισήμανση] της αναφοράς βιωσιμότητας».

Απαιτείται περιορισμένη διασφάλιση για όλες τις φάσεις εφαρμογής της CSRD, πράγμα που σημαίνει **ότι οι οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της CSRD θα πρέπει να προχωρήσουν σε περιορισμένη διασφάλιση** των μη χρηματοοικονομικών στοιχείων της Έκθεσης, κατά το πρώτο έτος υποβολής εκθέσεων. Ο πάροχος διασφάλισης θα πρέπει επίσης να αξιολογήσει εάν η Έκθεση συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις αναφοράς του άρθρου 8 του Κανονισμού Ταξινόμησης της ΕΕ.

Η ΕΕ εξετάζει ενδεχόμενη μετάβαση από την περιορισμένη στην εύλογη διασφάλιση και κατά πόσον αυτή είναι εφικτή τόσο για τους ελεγκτές όσο και για τις εταιρείες. Μετά από αυτήν την αξιολόγηση, θα υιοθετηθούν πρότυπα διασφάλισης για (1) περιορισμένη διασφάλιση το αργότερο την 1η Οκτωβρίου 2026 και για (2) εύλογη διασφάλιση το αργότερο την 1η Οκτωβρίου 2028. Σύμφωνα με την CSRD, αυτή η διασφάλιση μπορεί να παρέχεται και από τον ορκωτό ελεγκτή των οικονομικών καταστάσεων του οργανισμού.

Επίπεδα διασφάλισης

Περιορισμένη διασφάλιση

- Κατά την παροχή περιορισμένης διασφάλισης το ελεγκτικό συμπέρασμα αναφέρει ότι, βάσει των διαδικασιών που διενεργήθηκαν, δεν έχει περιέλθει κάτι στην αντίληψη του ελεγκτή ώστε να θεωρήσει ότι το αντικείμενο του ελέγχου δεν είναι σε συμμόρφωση με τα κριτήρια.
- **Οι διαδικασίες που διενεργούνται είναι περιορισμένες συγκριτικά με αυτές που απαιτούνται για την παροχή εύλογης διασφάλισης.**

Εύλογη διασφάλιση

- Η εύλογη διασφάλιση είναι υψηλή αλλά όχι απόλυτη. Το ελεγκτικό συμπέρασμα/γνώμη εκφράζεται θετικά, αναφέροντας ότι, κατά τη γνώμη του ελεγκτή, το αντικείμενο του ελέγχου είναι ή δεν είναι σε συμμόρφωση, από κάθε ουσιώδη άποψη, με τα κριτήρια ή, κατά περίπτωση, ότι οι πληροφορίες για το αντικείμενο ελέγχου παρέχουν μια αληθή και εύλογη εικόνα, σύμφωνα με τα τιθέμενα κριτήρια.

Closing Remarks

Contact person:

Katerina Katsouli
ESG & Sustainability Principal
katerina.katsouli@gr.gt.com